

ДІЛО

ВХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛДНЕМ

**РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:**
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шалк. 143322.
Адреса для телеграм:
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописів не повертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно — в крив. 450 зод.
За границюю:
В Америці 1 долар, Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 15
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зод.

**В СПРАВІ ОГолоШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.**
**ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.**

Найкраще чорнило „ЖАР“!

Український продукт. — Ціни конкурентні. — Якість
безконкурентна. — Замовлення слати на адресу:
Крайова Учительська Спілка Львів, Осолонських 12.

„Україна і Польща“.

Львів, 12. квітня 1927.

Проф. Павло Рорбах, відомий з часів великої війни оборонець і пропагатор українських самостійницьких змагань в найширшому розумінні того слова, помістив в „Danziger Zeitung“ (з 7. ч. м.) чергову статтю на українські теми під складним по суті написом: „Україна і Польща“.

Стаття німецького знавця української проблеми в своїй першій частині не приносить нічого для нас цікавого. Автор більше розправляється з німецькими зневажниками в чинству силу України, переходячи перепеті української проблеми від берестейського мира до нинішнього моменту. Зокрема розглядає проф. Рорбах становище московського більшовизму до національно-визвольних змагань України, зупиняючись на добі воєнного (деструкційного) і добі післявоєнного комунізму, се-б-то на добі конструкційних спроб і намагань. Першу добу називає він добою ленінізму, просякнутою великоруським духом у відношенні до неросійських народів, а в першу чергу українців; друга доба — це доба сталінізму, доба гармонізації соціальної революції з національним почуттям підчинених народів. Очевидно, ця друга доба не була висловом революційного сентименту, тільки внутрішньою konieczністю. Бо коли царатом не вдалося асимілювати „інородців“, а головню українців, на протязі цих століть, то ясно, що тим більше це був даремний труд в добі національного пробудження і відродження, в добі права нації.

Унітарна система Москви, що тільки під напором konieczності потонула в ідею федералізму, пробувала в якнайширшому розмірі впливати на обмеження української автономії. Та замисли Москви розбивалися об тверду дійсність. Сьогодні Рад. Україна є вже цілістю, що — поборюючи найрізноманітніші перепони — почуває і діє в українському національному дусі. Українська мова з кожним днем утверджується як пануюча на Рад. Україні. Розвинулося там в повному обсязі українське національне почуття — так, що про поворот до минулщини, про реставрацію колишньої збірної Росії й мови не може бути. З острахом і тріпотом гадить Москва, як українське національне почуття бере верх над більшовицьким (інтернаціональним, а одночасно централістично-московським), однак московський центр не вагається на ризик протидіяння.

Наслідки цього починають робитися помітними в європейській політиці. Україна стала козиром в польській і англійській грі. Також французька преса заповнюється статтями про українське питання. Коли в Польщі до влади прийшов Пилсудський, вбито Петлюру в Парижі. Нюанс українців не сумнівався, що це сталося з припоручення Москви, бо Петлюра був сподвижником ідеї, якої змістом: реставрація української самостійності при допомозі Польщі. Пилсудський і його окруження бачили ясно, що для Польщі нема більшої внутрішньої небезпеки, як неадекватність насильно прилучених сімох мільйонів українців. Звідси і план: цих докортувати щоб зискати як

союзника для Польщі незалежну від Москви соборну Україну і наїти відшкодування в унії з Литвою й анексії цілої Білорусі. До того країні шовіністи додають ще Східну Пруссію і Данциг“.

В Англії український рух розглядають під кутом рішального ослаблення Москви і розгрому совітської могутності. Політика з Польщею і посередньо або безпосередньо з Україною є головним засобом Англії в грі з Москвою. Якщо не вдасться остаточно створити суцільного протибільшовицького фронту, то тоді буде він з konieczності обмежений до Польщі й України. Все це промовляє за тим, що в недалекому часі українська проблема повинна стати ще більше актуальною в європейській політиці.

Так твердить проф. Рорбах. Наскільки вірно підмічує він метаморфозу, яку перейшла Наддніпрянська Україна на протязі останнього десятиліття, настільки фантастично колірує замисли Польщі Пилсудського. Не лише невиключним, але певним є, що Україна вибувала й поглиблена в широкі масах національного почуття, Україна, що протиставляється нівелюючо-інтернаціональним впливам Москви, — входить в рахунки Англії і її теперішньої континентальної експозитури — Польщі. Однак від цього протиставлення до перекидання пилки в англійських, а тим більше в польських руках дуже і дуже далеко. А вже безмежно фантастичними у проф. Рорбаха виступають широкі замисли марш. Пилсудського. Шкода, що проф. Рорбах не вглибився у внутрішню політику Польщі взагалі, а в політику відносно 7 міль. українців зокрема. Бо колиб він ознайомився з тією політикою:

коли проф. Рорбах знав нашу дійсність, то не говорив би про „пожертвування“ сімох мільйонів українців в користь незалежної і соборної України в заміну за здобуття нового і сильного союзника. Жадна Польща: ні Дмовського, ні Пилсудського не збирається „жертвувати“ нас Україні.

нічна ліквідація підприємств, вивожена машини до Румунії і Югославії, словом, катастрофа, яка для робітництва зводилася до одного страхотливого слова: безробіття. Однак у 1. піарці 1926 року, наслідком англійського страйку, текстильний промисел у Польщі знову відрізнявся і лодзькі фабрики почали знову гарячково працювати, стараючись використати тимчасову конюнктуру. Всі ті вагання у текстильному промислі відбивалися діяльною нешкучі робітників. В часах кризи промислові без надуми переводили масові звільнення робітництва. В часах конюнктури промислові йшли і нині йдуть шляхом збільшення годин праці, без прийняття нових робітників на законні 8-годинні зміни, тероризуючи zatrudнене робітництво марезом безробіття. І це то марезо до краю залякало, отже деморалізовало робітників. У довгих місяцях безробіття робітників бачив, що професійна організація це гарна річ, але прожиток дає лише — праця. І захоплюючись раз праці, лякається, як смерті, втратити її. Той страх був теж чудовим союзником реакційних промисловців у відтяганні робітництва від організації. Спеціально з цією метою: посилення організаційної деморалізації виходить у Варшаві, підписуваний ріжними анонімами, юдний — тижневик „Глос Праці Польській“.

Таким робом боротьба поміж професійними робітничими організаціями й організаціями промисловців перейшла з площини боротьби за матеріальне забезпечення робітників у площину ширшу, так мовити, принципіальну, — у площину боротьби за і проти самої робітничої організованості. Сама робітничка нужда станула на дальшому плані.

До цього соціально-політичного моменту приєднався ще момент суто політичний. Вийшло таке, що в наслідок травневого перевороту потерпіли саме всі ті три політичні партії, які мають вплив на три існуючі в Лодзі професійні організації текстильних робітників: ППС. — „Професійний Союз Робітників Текстильного Промислу“ (голова: посол ППС А. Щерковський), ліва Н. П. Р. — Союз „Праця“, і Х. Д. — „Союз Християнської Демократії“. Ніде правди діти, хоча ППС. утратила вже монополію й диктаторські впливи серед робітництва, всеж вона ще найкращіше сидить у проф. робітничих організаціях. Від кількох місяців звернула вона на ці організації особливу увагу. Це цілком зрозуміле. Програвши політично на травневому перевороті, у якому активно спідбала, завівшись болоче на своєму колишньому лідері, ППС. рішила відігравати „з долини“. І почала інтенсивніше працювати в цій долині, серед робітничих мас, — почала організувати серію робітничих рухів.

Політика промислових організацій (наймогутніша із них не „Союз Текстильного Промислу у Польській Державі“) супроти професійних організацій з одного боку, і політика уряду у відношенні до ППС. та взагалі до демократії з другого — довела до формальної бодай консолідації робітничого фронту. У перших днях лютого прийшла у текстильному промислі вимага вимога умов, а виступили з нею усі три вище названі робітничі професійні організації. Вони висунули вимогу 25-процентової підвишки для усіх категорій робітників, зокрема теж для майстрів і бюрократів організації. Після відхилення промисловцями цієї вимоги, 7-го березня промисловці у текстильному промислі страйку-

Робітничка нужда.

З приводу останнього страйку в Лодзі.

(Від нашого кореспондента.)

Варшава, 2. квітня 1927.

II.

Політичні моменти.

Так, безперечно, минуломісячний страйк у польському текстильному промислі вбух на підложу робітничої нужди, що дійшла вже до самого краю, що навіть на тлі страшно загальної напівреволюції усіх інших верств населення польської держави є чимось винятковим і може рівнятися хіба з нуждою українського селянина. А проте, поруч із чисто матеріальними причинами страйку, були ще й інші.

І так до тих причин належить похід промисловців проти професійних організацій робітництва. Ми згадували у вчорашньому нарисі робітничої нужди в м. Лодзі про деморалізацію серед робітництва, себ-то його низький рівень соціалістичної свідомості, солідарницьку хиткість та взагалі недостатку тих прикмет, які дають усякому працюючому відпорну силу проти аналізу. Такий його нижній стан має свої причини. Тут треба вкортити пригадати товсті і худі дії польської промисловості. Перші з них — це були часи інфляції, які в липні 1923 року довели розвиг „родзкого“ (і взагалі польського)

текстильного) промислу до кульмінаційної точки. Рівно через рік ситуація виглядала вже вже цілком інакше. З введенням золотого промисловці атратили неприродно-вибуху конюнктуру, і мусили прирівнюватися до нормальних обставин, до нормального запотребування покупця і нормальної конкуренції. У цьому то й лежало. Польський текстильний промисел, працюючи колись для глибокої Росії, не міг задовольнити цієї нищівного обсягу Польщі, ані теж претендувати на експорт з моментом, коли лише перестав калькулюватися на обезцінену валюту. Темпо продукції раптово зменшилося. І так у липні 1924 року ступінь редукції дня праці у повняному промислі дійшов до 34 проц., а в бавовняному до 52,5 проц. Правда, через рік, себ-то в липні 1925 р. ступінь редукції дня праці зменшився до 39 проц. у повняному промислі і 55 проц. у бавовняному. Але поки польський промисел прирівнювався до нових обставин і на зразок заходу почав заводити т. зв. наукову організацію праці, прийшло катастрофічне задомання курсу золотого, а вслід за ним знову обмеження праці (і знову редукція робітників). Банкрутство і ре-

у якому знову такі виступили солідарно всі три організації: пепесіська, епперівська і хадецька.

Та не вважаючи на таку солідарність, збережену й протягом самого страйку, не вважаючи теж на зовнішню форму поладнання конфлікту, нібито корисну для робітництва, а саме: покінчення страйку (21. III.) після прийняття обома сторонами врібтражного урядового суду, — робітники програли, програли на цілій лінії. Робітничая нужда не зменшилася наслідком страйку ні на йоту і тому теж конфлікт зовсім не злагіднів. Навпаки, він зріс. Бо нині у робітничій нужді залитий уже безпосередньо уряд і даліша боротьба силою пішки звернеться уже безпосередньо проти уряду.

І. Кедрин.

Радянська Україна.

„Бюрократична чума“.

На Радянській Україні ведуть тепер ударну кампанію не тільки за економію гроша, праці, часу, але і за викорінення нечуваного бюрократизму, що є джерелом усякої безекономності. Надмірний бюрократизм, що загніздався в усіх державних і громадських установах Радянської України, звуть там бюрократичною чумою. Кілька картинок цієї „чуми“ по сільських районах наведемо зі статті А. Дубовика за харківськими „Вістями“ з 5-го квітня ц. р.

Село Шершівка, на Лубенщині — пише А. Дубовик — невелике село. А в сільраді за рік зареєстровано вхідних паперів до 300. і вихідних до 40.0! Це ще не рахуючи різних „довідок“, „повідомлень“, списків та „анкет“, що йдуть по окремому обліку! І ці відомості, що кожного дня вимагаються від сільради десятками, остаточно „западають“ в сільрада буквально „плаває в паперах“. Виконавши ці паперові роботи зверху вимагає від сільради 90 проц. цілоденної роботи. При таких обставинах сільрадським робітникам не доводиться й думати про нормальне обслуговування потреб сільського населення.

Ця автор наводить кілька характеристичних епізодів безпорадності секретарів сільрад перед цією паперовою зливою.

„Я, — каже секретар сільради, „дійшов до точки“... Або щось треба робити, щоб припинити паперову зливу, або доведеться ставати на „шлях бюрократизму“... Махнути на все рукою — „хай крутиться“... Приходять, приміром, селянин за вирішенням своєї справи: — Я вже другий день

чекаю. Дайте, будь ласка, відповідь. Секретар обіцяє обов'язково сьогодні зробити все, що треба. Але в цей хвилину листинош приносить цілу купу свіжих „розпоряджень і обіжників з району“. І обіцянка залягати селянинові справу, ясно, забувається. Бож треба тільки глянути на ті грізні „мегаїни“, „терминові“ папери, що заповнюють і стіл, і шафу й кишені сільрадчанин, щоб зрозуміти їх безпорадне становище“.

Дубовик знаходить вихід з цього становища в тому, що:

„перед окремими конкомами та райконкомами слід з усією рішучістю поставити питання — „не мудрувати“ та не вигадувати щодня „нових порядків“ і не займатись паперовою „мертвою творчістю“, а повести рішучу боротьбу з перевантаженням сільрад зайвими паперами. І профсоюз техніради і РОІ мусять відіграти тут значну роль. „Перевантажувати сільради паперами — значить плодити бюрократизм, і заважати роботі сільрад по виконанню тих важливих завдань, що лежать на ній в галузі господарського й культурно-соціального піднесення села“.



3 жіночого життя.

Конгрес „Союзу Українок“ у Львові.

В дні 9 і 10. ц. м. відбувся у Львові в кімнатах „Української Бесіди“ конгрес „Союзу Українок“. Поверх 40 філій Т-ва було заступлених 60 делегатками. На конгресі, що відбувався під проводом п. Олени Федак-Шепаровичевої, виступили чотири реферати: 1) Організаційний і звіт з діяльності — п-ні І. Макух-Павликовська; 2) Жіноча сільсько-госп. школа в Угерцях Винавських — п-ні М. Бачинська-Донцова; 3) Про диточі садки — п-ні Селезінкова з Радехова; 4) Жінка і кооперація — п-ні І. Макух-Павликовська. По першому рефераті відбулися звітні з'їзди, а по всіх рефератах відбулася оживлена дискусія, що покінчилася ухваленням відповідних резолюцій.

Докладний звіт з конгресу подамо в одному з найближчих чисел.

Віче українських жінок.

Дня 10. ц. м. відбулося у Львові в салі „Народного Дому“ жіноче віче, що було немов закінченням конгресу „Союзу Укра-

їнок“, котрий саме на годину перед початком віча закінчився. Точно о год. 3 львівського жіноцтва. Мушину було мало. Макух-Павликовської і Іваницю Гладішовську-Пеленську і Іваницю Лосилу реферат п. М. Бачинської-Донцова про відношення українського жіноцтва до фемінізму і про завдання жіноцтва на політичній полі. Після цього реферат п. Іваницю Блаженну на тему „Мушину і жінка“, котрий у всьому дразнився і подекуди коментувався, які прийняли присутні з захопленням і нагороджували густими оплесками. Потім промовляла п. Олена Федак-Шепаровичева про жіноче шкільництво і завдання українського жіноцтва в шкільництві.

По рефератах вивалялася гаряча дискусія, в котрій реалізація до пошуку такої ж „інтернаціоналістичної“ апарату Сельської „Рад“, але віддали таку відповідь з п. п. Мілени Лисакової-Рудницької і Ванкевичевої, що мусили зробити відступ і невдачного „гастролю“. Віче закінчилося прийняттям пропозицій резолюцій.

Анкета С. У. А.

Правничий Часопис. — „Правничий Часопис“.

З ініціативи виділу С. У. А. відбувся дня 10. ц. м. анкета в справі правничої термінології і „Правничого Часопису“ на участі членів С. У. А. і запрошених гостей. Перша справа, а саме українська правничої термінології, викликала незвичайно живу дискусію, в якій брала участь д-р Володимир Охримович, д-р А. Говикевич, радник М. Данишевський, д-р Кость Левинський і інші. Анкета порозуміла що Виділ С. У. А. у порозумінні з редакцією „Товариства Правників“ має звернутися до наукового Товариства ім. Шевченка, щоб воно перебрало на себе працю для устаткування української правничої термінології. Історію дотеперішніх зусиль і праць з обсягу української правничої термінології від 1851 р. до 1890 р. об'єднав д-р Кость Левинський, а від 1890 р. по останні дні д-р Володимир Охримович.

Не менше живу дискусію викликала справа „Правничого Часопису“. „Правничий Часопис“ має свою історію. З початку пробувано приступити до видавання спільного органу „Т-ва українських правників“ і С. У. А. Але згодом цій справі не увінчалася успіхом і тепер засідання Виділу дня 12 лютого д-р С. У. А. вирішили поробити всі заходи, щоб видавати „Правничий Часопис“ як орган С. У. А. і в тій цілі вибрав ініціатором комісію. При організації анкетування об'єднано дві справи: відповідне редагування цього часопису та його матеріальне забезпечення. Щодо фінансового положення

Д-р Володимир Левинський.

Вартість математики.

Дорогі Товариші!

і Високодостойні Гості!

Як голова математично-природо-лікарської секції Наук. Т-ва ім. Шевченка складаю отсім сердечну подяку і Вам, Панове Товариші, і Науковому Товариству ім. Шевченка, всім культурним, просвітним, науковим установам і всім присутнім, за те, що Ви зводили віддати почесну 30-літню працю нашої секції безпосередньо, а моїй особі посередом. Кажу посередом, бо ті усі суперлятиви, що впадиши на мою адресу, мушу звести до відповідної міри.

Правда, що я був редактором Збірника секції від самого її заснування, але правдою є й те, що починаючи з видавання Збірника дав годинний голова, найбільший наш учений, проф. М. Грушевський, який довго мене переконував, заки я узався за це діло — бо я не мав тоді віри, що таке видання вдасться. А прошу не забувати, що поруч зі мною були редакторами видань секції такі два визначні мужи, як пок. проф. І. Верхратський та пок. д-р Е. Озаркевич; без їх допомоги робота була б не пішла. А чиж мало згадати також співробітників секції, як пок. Глібовицький, Раковський, Рудницький, М. Чайковський і старших, Кучер, Садовський, Мельник, Полянський, Тисовський і багато інших з молодших? Без їх праці не було б секції, бо нині одна людина не в силі сама робити наукову роботу. Отже деж ті мої „великі“ заслуги? Названо мене нині плініром математичних наук на Україні — але й це не вірно.

Бож на Україні були нераз і великі математики. Уже за часів Володимира Мономаха згадується про вченого Новгородського монаха Кирика 1108 р., що видав твір про хронологію, де помістив деякі твердження з арифметики; ще й нині згадує його історія математики. За часів Лейбніца мала жити на Україні якась математичка Круковська**), що вела переписку з тодішнім математиком Європи (і анекдот польська наука). А от недавно тому святкувала наша секція пам'ять 125-літніх роковин великого математика М. Остроградського, товариша Шевченка, якого імя і досі наука згадує з пошаною, на жаль як математика російського***). Отже ж я не був першим математиком на Україні. Колиж говориться про мої заслуги, то однією моєю заслугою є хіба те, що я мав віру, що й наша мова надається до математичних творів.

Коли я 34 роки тому назад, як молодий студент, приніс мою першу роботу з вищої математики, першу взагалі писану в українській мові, до тодішньої редакції „Записок“, то редакция довго не знала, що з нею робити; а коли вкінці по році роботу надруковано, то редакция счеркнула вступ, в якому я зазначив, що це перша робота на українській мові, і висказав надію, що наша мова до математичних студій вповні надається, бо редакция хотіла перед чужими закрити факт, що у нас у тій царині наук був дотепер застій. Однак перші леди були переломані. Вслід за першою роботою пішли інші,

мої і чужі, повстав Збірник секції, ми покликали до життя термінологічні комісії і робота пішла живіше вперед. Велика війна здержала на якийсь час праці секції та зате принесла нечуваний підєм науки за кордоном, на великій Україні. Прийшла українізація, покликанно до життя Академію Наук у Києві і наша акція в щасливій кооперації з цією поважною інституцією вже не боїться про занепад науки. Бо великі імена європейської і світової слави, як Тутковський, Крилов, Граве, Кравчук, Бернштейн (в Харкові) і ін. дають запоруку постійного поступу математичних та природописних наук на українських землях.

Як бачимо, в тій цілій роботі не великий був мій вклад. І тому, коли товариші праці звернулися до мене з пропозицією устроїти разом з секцією і мій ювілей, я на це не годився. А не годився я ще і з тої причини, бо вважаю, що кожний ювілей замикає найкращу добу в житті людини та приневолює її глядіти на себе з далекої перспективи „sub specie aeternitatis“; і тоді стає перед людиною питання, чи не час вже зробити місце другим і піти поза скобки, — а моя амбіція поки що на це мені не дозволяє. Колиж я вкінці згодився на нинішнє свято, то тому, що добавчу у ній те, чого може інші не доглянули, саме надаю йому символічне значіння. Воно є символом того відрядного факту, що й наш нарід робить вже останні кроки, щоби вповні ввійти в сімю культурних народів. Бо якщо воно так зложилось, що розвиток кожної нації, а головню недержавної і поневоленої як наша, іде певними фазами: починається від устної, описується письменною словесністю, приходять великі духи, що словом будять національну свідомість, далі приходять праця на наукові дослідни

історії та літератури, дослідни пізніше може приходять часи мистецтва, а далеко-далеко на кіш на науки природописні і технічні. І нічого в тім дивного, бо останні вимагають таких зареєстрованих праці і таких установ, яких поволені нація не в силі дати. Тому то тішуся, що в нас прийшли вже до зрозуміння значіння природописних та технічних наук для культури; бо нарід, що недооцінює ці науки і не виявляє охоти до їх зрозуміння, засуджений в нинішніх часах або на знищення, або на те, щоби бути погноєм для інших культур. Нині Третій ювілей іти поруч з Сіменсом і Крістієм! І тому з цього місця висказую при нинішнім святі надію, що у нас буде поширюватися інтерес і зрозуміння ваги природописних наук, що у нас будуть множитися видання для спопуляризування цих дисциплін, та що наша преса, щоденна і періодична, буде тим інтенсивніше присвячувати більше уваги тій місії. І бажав би я собі, щоби преса, ця „Weltmacht“, як казав Бетмарк, яка тримає все руху на землі нашого національного і соціального життя, яка льовлямо впливає на всі прояви нашого життя-буття, щоби наша преса до часу пригадувала нашій суспільності, що тут у Товаристві Шевченка від ряду літ іде така важлива праця на усіх ділянках людського знання, що тут, без містського знання, без підмоги групується праця, без підмоги групується праця для рідної науки, для її існування праця дехто (науковець, мислитель або й іронізує з нею, як праця найшла признание далеко за кордоном — та для української справи може зоробила більше, як

*) Промова на ювілейній святі матем. природ. лікарської секції Наук. Тов. ім. Шевченка 3. IV. 1927.

**) пор. пр. J. Boyer, Histoire des Mathematiques ст. 80. Заголовок твору Кирика: „Ученіє, нмже вьдати челоуьку числа всьхъ дьтѣхъ“.

***) згадував мені про неї пок. польський історик Кубала.

****) Sitzungsbericht der math. natur. drei Sekhon Heft V. ст. 4.

нова д-р Рибак Микола, від Тов. Задаткового д-р. Сеняк Михайло і біля 15 приїзтів від читальні і кооператива з околиці. Після відспівання національного гімну на олі, піднесений на дузі, розішлюся домі. — Дня 22 березня п. р. урядовець філії „Прогресу“ в Глинках, увійшовши до канцелярії філії, сконстатував алом до шафи і брав 50 золотих, зложених з розпродажі календарів. Дав теж негайно знати на товариство, щоб вона перевела вступне слівство. Командант постерунку Косарський авився, розпитував широко і відійшов о год. 11. рано. По обіді в 4-й год. приїшов Косарський в асисті другого поліцає і громадського урядовця, але позабув уже кося за справу влому, а звернув пильну увагу на етнографічну карту Європи з означенням меж України. Карта ця — не оригінал, дорований філії „Прогресу“ студ. фільос. п. Кулишким Миколою. Глинський Шерлок-Гольмс своїм всевидючим зором подивився крім того ще завішену на стіні другу, літографовану етнографічну карту України і так з місця, настільки, почав робити під замітом § 65 (І) вступні доповіді, викрикуючи, що він „моцно“ урядовець і що голову д-ра Рибак завісив „до поржондк“, коли той звернувся до поліцає увагу, що прийшов за вломниками, а не за картами і т. д. Від того часу наш Шерлок-Гольмс провадить слідство на право і ліво за карти України, а за злодіями у нас шукати нема кому.

Всячина.

Дещо про негрів. Важко культурно-му європейцеві пережити в собі почуття деякої погорди супроти чорношкірих. Не диво, що американці, які сучасну культуру дістали автоматом і доларом, не в силі погодитися з ідеєю про рівноправність негрів. Американські негри переживають велику психологічну кризу: вони хотять дорівняти за всяку ціну білій расі, відчуваючи її погорду. Намагаючись зрівнятися з „білими“ найкраще замітє в муринській дільниці Нью-Йорку, Гарлем, найбільшій світовій столиці негрів. Від 125-ої нью-йоркської вулиці переходимо в інший світ, де ланують негри на просторі 20 вулиць аж до 145. На цьому клаптику живе стільки негрів, що у Львові всіх мешканців: 200.000. Збиті тут в одну масу вони не почувують себе такими безсилями як розсіяні між мільйонами білих. Тут вони „цивілізуються“: приїхавши із скринькою брудного білля, за два роки стають справжніми мешканцями столиці, де діти ходять купатись. Негри ненавидять білих із глибини душі але наслідують їх по рабському, щоб доказати їм свій невинний поступ. Гарлем є копією Нью-Йорку в усьому: від домі, святинь, банків, шкіл аж до клубів, товариств і заведений. Нью-Йоркські негри стають у першій мірі американцями, щоб протиставити своїм білим ворогам. Минулого року на англійському книгарському ринку збрала сенсацію авторка муринка своєю прецікавою повістю, де героями були мурини, а поруч них білі. Кілька літ тому одержав у Паризі нагороду Академії Гонкурів письменник Маран, мурин, за повість з муринського життя. Чи всі знають, що у світі є 250 міль. негрів, а 11 міль. живе в Америці? За свідомістю своєї расової окремішності прийде національна, щораз сильніша, а з нею організація для боротьби за рівноправність. Американські негри мають де вчитись дисципліні, ладу та організації життя. Одного дня почуємо про них здивовані, що вони не грають аніжючно в оркестрах і не танцюють для забави білих.

† Посмертні згадки.

Володимир Білинський, ветеринарний лікар. Останніми роками поносимо зіймаючи втрати в рядах наших інтелігентних робітників. Ось і свіжа могила бл. п. Володимира Білинського, ветеринарного лікаря. Уроджений у священичому домі, вінніс Покійний запити горючу любов до рідного краю, хоч переходився замолоду на сторону „твердих“. Як ветеринарний лікар у державній службі, урядовав довгі роки в Бродях і поклав чималі заслуги для ветеринарної адміністрації, пишучи підручник „Опільну організацію звірації і тварин“, виданий у кількох випусках. Щойно невіджалуваний син Покійника, бл. п. Клим, ініціатор і організатор нашої зря. Техніки, зумів перевести Батька на український народний шлях. Покійний Володимир забрався був останніми роками до горючої праці в дільниці ветеринарії і годівлі худоби, працюючи також при „Сільс. Господарі“ над організацією збуту худоби. На два тижні перед його смертю айшла остання його праця „Ветеринарна гігієна і поучення для оглядачів худоби“ — як підсумок його довголітнього досвіду і глибокого знання. Помер в 64 році життя дня 30. березня п. р. в домі при вул. Зварзкій ч. 6, полишивши дружину, дочку і трьох синів. В. І. Праведникові! Маріян Стахурський, ст. вет. лікар у Рогатині.

Тодій Кіз, бувший старшина УГА, родом з Яворова, умер на пражській клініці в 34. р. життя. Покійний Кіз, як командант відділу українських стрільців у Кошицях, а відтак у Пришіві був серцем і душою тамашною української громади, яка дуже його любила задля його само-

лінолей і ЦЕРАТ

ЛЕОПОЛЬДА ГАДСА

Львів, Періонів 3. — Телефон 16-45.

поручає на СВЯТА

Лінолей „INLAID“ в гарних не стираючихся взор. 45 — за метр.

Лінолей одноколірний 200 см. шир. від 30 — за метр.

Дивани і диваники вовняні „TAEBRIS“

розмір	130x60	150x68	210x135	270x170	300x200	350x265
зол.	26—	35—	95—	145—	203—	320—

Капи на подвійні ліжка

з естаміни тюлю маркізети

зол. 56— 68— 89—

Стори (Bonafemme) 250 см. довгі

з естаміни тюлю маркізети

зол. 20— 22— 55—

Білля столове біле або колірне

Цілий гарнітур 1 обрус і 6 серветок зол. 28-50.

також у велич. виборі:

Коци, Дерки до подорожі. Меблеві матеріали, Кокосові хідники.

1404 а) Портієри, Японські мати, Мосяжні карніші. 1-1

поручення з провінції полагоджується відвортно.



ЧЕКОЛЯДА „ОПТИМА“ 1673 найліпша 14-2

Нарешті!!!

патентована суха батарея

анодова

„Вічна“

Безплатні брошури висилають Заведення Промислові і Торговельні „ECCA“ (відділ електротехніки, Краків IX.

1941

посвяти. Чистий мов кристал характер, трудолюбивий і тихий, був він живим взором совісності і праці. Біженці з польського краю мали в ньому все точку опори й охорони. Також перед чеськими властями зміг удержати престиж нашої справи. Тому тяжко приходить нам переболіти страту людини, яка від часів перекороту аж до кінця видержала на своїм пості, умиряючи здалека від родини, від Рідного Краю, Полішину маму в Яворові, брата Романа, суддю на Закарпатті і сестру Стефанію, замужню за д-ром Павлічем у Югославії. Земля йому пером!

Іван Білоус. Дня 2. квітня п. р. в 9. год. вночі в снітинському повіті в селі Кулачіві абила револьверова куля управителя школи Івана Білоуса в 43 р. життя. В зв'язку з цим скритовийством арештовано гранічера Зеленька та жінку покійника, німкню, що циде своє життя мала різні любовні історії з ріжними молодими людьми. Судове переслідування доказує, що останнього свого коханка намолила до скритовийства жінка пок. Білоуса. Покійний Білоус був людиною наскрізь хрустального характеру. В своїйому селі побудував кооперативний дім, працював в освітньо-культурних товариствах, а понад усе любив шкільну дітвору та був незрівняним педагогом. Як голова Виділу „Вз. Помочі У. У.“ Снятинщини гідно ніс свій прапор та дбав про розвій Товариства. Його природний гумор надавав Товариству життя, а пригноблених товаришів зміг розвеселити. Подиву гідне те, що від покійника не почув нічого в цілому його терновою житті ні одного слова скарги на родинне пекло. Жінці не сказав ніколи прикрого слова. Без його відома робила різні довги, а покійник платив. Осиротів 14-літню дочку. Вічна йому пам'ять!

ОПОВІСТКИ.

Тов-о Українських Правників у Львові запрошує отсім своїх членів та впроваджених ними гостей на відіт надради. М. Русина „Про новий скарбовий закон карний“, що відбувається у великій залі „Української Бесіди“ вул. Рутівського ч. 22, І. поверх, дня 14. квітня (четвер), год. 6. вечером.

Виділ Т-ва „Укр. Студ. Громада в Кракові“ подає до відома, що вписів на 3-тій триместр на Ягаль. Унів. у Кракові не буде. Рівночасно звертається увагу Товаришам і Товаришкам, які в слід. шк. році вноситимуть подання о прийняття на університет у Кракові, щоб у власному інтересі повідомляли про внесення подання Товариство „Укр. Студ. Громада в Кракові“. — За Виділ Товариства: Мирон Лятишевський голова. 1939 1-1

ДРІБНІ ОГолошення.

ІДЕАЛЬНА ПАСТА до зубів **КРЕМ ПЕРЛОВИ** Ігнатич Львів. 956110-2

ПАННА, образована з доброї родини, з більшим посагом, виїде замуж за мужчину на вишнім становищі від 35—50 літ найкраще за лікаря, що хотів би осісти на провінції. Неанонімові оголошення під „Віра“ до Адміністрації „Діла“. 1874 3-3

4.75 зол. коштує 6 ложечок до кави з хінаського срібла у Мандля, Коперника 14. 1773 3-2

БІЖУТЕРІЮ, ЗОЛОТІ І СРІБНІ ВИРОБИ продає за готівку і на рати від десятиків літ в цілм краю звісна фірма **Іван Сельтенрайх** Львів, Маріївська пл. 5. 18736) 2-10

МАШИНИ до писання першорядних систем, нові і ужиті з писмом українським і польським, оказійно продає **Ю. Ломага, Сенкевича 9, тел. 28-70. 1893 3-10**

ФОРТЕП'ЯН Bösendorfer, Ehrbar, Försberg з англійською механікою, п'яніна на різні ціни продає, купує, міняє готівкою: **Ганак, вул. Писудського 21, І. поверх. 1928 2-5**

ДЯКА — з добрим голосом — з добрим свідомством попередньої служби — найкраще нежонатого — бо нема диківки, — пошукує Греко-кат. уряд парох. в Івано-Пустім. 1927 2-3

ДМИТРИК ІВАН з Гайв. к. Львова уневажнюю військову книжку виставлену терез **Д. О. Г. Львів, яку викрадено йому 5. квітня. 1906 1-1**

ІСПИТОВАНИЙ дж., що грає з нот і веде хор, також іспитований писар, пошукує негайно посади. Зголошення слати **Лев Терлюк, село Воссирі, п. Кошубинчик. 1945 1-2**

ЖІНКА інтелігентна пошукує місця до заряду домою на селі. Ласкаві зголошення до Адміністрації під Господня. 1944 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

д-р Фелікс Ган Львів, Городецька 46. 1878 Пересвітлення Рентгеном. 6-25 Телефон 834.

Треба всім знати,

що одинака і найліпша є своєрідна паста до обуви

ЕЛЕГАНТ

Жадайте у всіх склепах і кооперативах та уживайте лише сю пасту.

Весняні Плащі, костюми, вовняні шапки і шовкові сукні поручає у велич. виборі **ЦЕЦИЛІЯ ГАН, Львів, площа Смальки ч. 1а, проти кін. Марусенька.** Полекші в сплатах. Приймає також замовлення з власних і приїзних матеріалів. 8-10

КОНКУРС.

Заряд міста Копичинець розписує конкурс в цілм обсядженні садів міського лікаря ветеринарної.

Кандидати повинні виказатися диліомом на ветеринарній лікарні. Першество матимуть передовсім ті, котрі викажуться шонайменше двома практикою.

Уповаження початково після Х. групи державних працівників з додатком за мешканцями.

По вдоволюючій пробній службі — стабілізація і есенуально дальній окан. Термін до вношення подань, упаває з днем 25. квітня 1927 р. Копичинці, дня 9. квітня 1927 р. 1938

Комісар Бенжний

За редакцію відповідає **Василь Мудрий.**

Видає **Видавчий Союз „Діло“**

З друкарні **Видавчий Союз „Діло“**, Львів, Ринок ч. 10.